

Katters olika blodgrupper

Katter har olika blodgrupper A, B och AB. Den vanligaste blodgruppen är A, som är dominant och finns i alla raser. Blodgrupp B är relativt vanligt i vissa raser som tex American Curl ca 42%, Devon Rex ca 39%, Cornish Rex ca 24% och Brittisk korthår ca 30%. AB är en sällsynt blodgrupp men förekommer hos Ragdoll ca 13% och Europé ca 6 %.

Det uppstår problem om man parar sin hona med blodgrupp B med en hane som har blodgrupp A. Detta kallas felin neonatal isoelectrolysis. Kattungarna blir förgiftade av modersmjölken, eftersom de har en annan blodgrupp än sin mor. När de diar modersmjölken få de antikroppar mot sina egna röda blodgrupper. Antikropparna bryter ned kattungarnas röda blodkroppar, vilket ofta leder till gulsot, brun i urin, hastig dödsfall utan någon visibel orsak – eller kattungarna tynar bort av trötthet och ovilja att dia – eller kan få nekros av svanstippen (kallbrand).

Om din hona har blodgrupp A och hon paras med en hane som har blodgrupp B, eller med en hane som har blodgrupp A, uppstår inga problem alls. Om båda föräldrar har blodgrupp B så får alla kattungarna blodgrupp B och då kan ingen neonatal isoerythrolysis förekomma. Nedärvning av blodgrupp B är recessiv.

Problem uppstår alltså bara om mor är B och far är A för då dör ofta ungarna eftersom, som sagt, blir förgiftade av modersmjölken. Då måste man handmata ungarna under 16 timmar med modersmjölkersättning, t e x KMR som är ett gammalt och välbeprövat produkt tillgängligt över hela världen. Modersmjölkersättning kan köpas hos veterinär eller djuraffärer. Man måste alltså skydda ungarna att förhindra att dia sin mor under de 16 första timmarna. Det enklaste är nog att klä modern i en dräkt typ babydräkt som är tillklippt av en nylonstrumpa eller det finns köpa färdigsydd dräkter för detta ändamål från djuraffärer. Honan kommer då att kunna tvätta och ta hand om sina ungar som vanligt. Om honan har mycket mjölk under de 16 timmarna så kan man massera försiktigt hennes mage och spenarna för att hindra mjölkstockning. 16 timmar efter den sist födda kattungen kan ungarna sedan börja dia sin mor och få i sig kolon-mjölken (råmjölken), som är så viktig att ungarna får antikroppar från råmjölken av sin egen mor.

Det går att blodgruppera kattungarna direkt från navelsträngen med s k snabbtester och handmata bara de ungar som har blodgrupp B. Enligt vet dr Tirri Niini är det dock bättre att handmata hela kullen eftersom det är inte så lätt att läsa av dessa resultat och få besked om vem som har A- och vem har B-blod. Det finns t o m veterinärer som har tolkat resultaten av dessa tester felaktigt. Det är bättre ta ett blodprov från de kattungar/katter som skall gå vidare i aveln. På blodprovet kan man se vilken antikroppstiter en katt med blodgrupp B har. Om titern är över 1:16 skall man alltid handmata ungarna, annars kan de dö. Det finns kullar som har klarat sig eftersom mamman har blodgrupp B men i påföljande kullar får de ofta problem och kattungarna riskerar dö. Snabbtester rekommenderas att användas endast till akuta åkommor bara i djursjukhus.

Blodgrupperna A, B, AB samt A(b) bara DNA resultat kommer att läggas in PawPeds.

Med vänlig hälsning
Anneli Pääkkö